

Havo/vwo-leerlingen leren liever vanuit de praktijk. De leerlingen blijken verder behoefte te hebben aan instructie van de docent. Opvallend is dat zo'n 40% de profielkeuze maakt met een bepaald beroepsbeeld voor ogen, ondanks dat deze leerlingen een voorbereidende en geen beroepsopleiding volgen. Hiteq trekt deze conclusies na grootschalig onderzoek onder bijna 1.900 havo/vwo-leerlingen en 1.000 ouders.

Havo/vwo-leerlingen krijgen lange lappen lesstof niet weg. Wel zijn ze goed in staat om informatie uit verschillende bronnen te gebruiken en kijken ze redelijk kritisch naar informatie op internet. Informatie via beeld verwerken zowel havo- als vwo-leerlingen makkelijker dan tekst. Daarbij komt dat bijna 20% van de havo-leerlingen moeite heeft met lezen; dat is ongeveer evenveel als vmbo'ers en mbo'ers.

De havo- en vwo-leerlingen reiken zelf oplossingen aan om het leerrendement te verbeteren: ze willen meer afwisselende lessen en leren liever via praktijkopdrachten. Ook proberen ze liever iets uit dan instructies te lezen en/of theoretisch lessen te volgen. Leerlingen willen weten waarom ze iets moeten leren: zo'n 70% van de havo/vwo-leerlingen weet namelijk niet wat ze later in de praktijk hebben aan hetgeen ze nu op school leren.

Havo/vwo-leerlingen hebben meer nog dan (v)mbo'ers behoefte aan instructie door de docent over het proces en de randvoorwaarden bij het maken van een werkstuk. Ze vragen: "Hoe moet het werkstuk er precies uit zien? Wanneer krijg ik een goede beoordeling?" Dit is een ander type instructie dan de stap-voor-stap instructie waar (v)mbo'ers om vragen.

Havo/vwo-leerlingen vinden van zichzelf dat ze best van alles tegelijk kunnen doen. Maar als ze een specifieke situatie krijgen voorgelegd zoals tv-kijken of radio luisteren en chatten tijdens het maken van huiswerk, geeft meer dan de helft van de leerlingen aan dat ze snel zijn afgeleid en een grote groep zegt zich moeilijk te kunnen concentreren. Ook vindt bijna de helft van de havo/vwo-leerlingen het moeilijk om schoolwerk goed te plannen en te combineren met bijvoorbeeld een bijbaan.

Meta Benschop, adviseur havo/vwo: "Hiteq wil weten wat leerlingen vinden en hoe ze willen leren. Daarom hebben we dit onderzoek gehouden dat representatief is voor alle leerlingen op het havo en vwo. Als we straks goed gekwalificeerde en gemotiveerde medewerkers in onze technische bedrijven willen hebben, zal het onderwijs moeten aansluiten bij de manier waarop de leerlingen van vandaag leren. Havo- en vwo-leerlingen blijken bijvoorbeeld meer een doe-generatie dan een leer-generatie."

Grote invloed achtergrond ouders

Na drie grootschalige en representatieve *Kenmerkend-onderzoeken (vmbo-, mbo- en nu havo/vwo)* onder bijna 5.000 leerlingen en twee onderzoeken onder ruim 1.500 ouders blijkt de relatie ouder - kind een gegeven te zijn: hoe hoger opgeleid de ouders, hoe hoger opgeleid de leerling. Een vergelijkbare

conclusie geldt: hoe vaker de ouders een technisch beroep hebben, hoe vaker de leerling een technische opleiding kiest. Bij de **werving voor technische opleidingen en beroepen** moet daarmee rekening worden gehouden. Bijvoorbeeld door ook te kijken naar de omgeving van de leerling en extra alert te zijn op potentieel onder kinderen van niet-technische ouders. En door ervoor te zorgen dat voorlichting wordt ingezet op het juiste moment voordat de leerlingen profielkeuzes maken.

De Hiteq-publicaties *Kenmerkend havo en vwo* en *Ouders@havo/vwo* zijn te bestellen via www.hiteq.org.

Over de onderzoeken

Op initiatief van Hiteq zijn in 2008, 2009 en 2010 grootschalige onderzoeken uitgezet onder leerlingen op vmbo, mbo, havo, vwo en ouders. De onderzoeken zijn representatief voor leerlingen van technische en van niet-technische afdelingen. Aan alle onderzoeken van de *Kenmerkend*-reeks hebben in totaal bijna 5.000 leerlingen en ruim 1.500 ouders meegewerkt. Hiteq heeft daarmee een compleet, met cijfers onderbouwd, beeld van de jongeren van nu.

Hiteq voerde de onderzoeken *Kenmerkend havo en vwo* en *Ouders@havo/vwo* uit met onderzoeksbureau Aetios. De havo/vwo-onderzoeken zijn mede mogelijk gemaakt door de partners Kenteq, het Platform Bèta Techniek, Stichting A+O en Opleiding Ontwikkeling Metaalbewerking (OOM). De havo/vwo-onderzoeken zijn verricht onder bijna 1.900 havo- en vwo-leerlingen uit de klassen 4, 5 en 6 en onder 1.000 ouders van havo/vwo-leerlingen.